

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อเปรียบเทียบผลผลิตการปูกรถัวลิสต์ในนาดินเค็ม หลังจากเก็บเกี่ยวข้าวแล้ว โดยใช้ร่องปูกร่องกัน 5 วิธี

วิธีดำเนินการวิจัย

ปูกรถัวลิสต์พันธุ์ไทยนาน 9 ในแปลงนาหลังการเก็บเกี่ยวข้าวปี ซึ่งเป็นเดือนเค็ม 2 ชุดเดือน คือ ชุดเดือนร้อยเอ็ดที่มีครบากเกลือ และชุดเดือนอุตร

ในชุดเดือนแต่ละชุดเดือน ได้ดำเนินการปูกรูแบบเป็น 5 วิธี คือ

1. ปูกรูโดยไม่มีการใส่ปุ๋ยใด ๆ
2. ปูกรูโดยใช้เกลบดินกุกผสมลงในดิน
3. ปูกรูโดยใช้ปุ๋ยกอก
4. ปูกรูโดยใช้ปุ๋ยกอก ร่วมกับการใช้ปุ๋ยเคมีสูตร 8 - 24 - 24 และใช้ขี้บัวแม่เสริมก่อน
5. ปูกรูโดยใช้ปุ๋ยเคมีสูตร 8-24-24 และใช้ขี้บัวแม่เสริมก่อนถ้วนกมา

ขนาดแปลงปูกรูแต่ละวิธีมีขนาด 16×16 เมตร และไม่มีการใช้ยาฆ่าแมลงตลอด

การทดลอง

สรุปผลการวิจัย

1. จำนวนถัวลิสท์เหลือรอด จนกระทั่งเก็บเกี่ยวนั้น พบว่า การปลูกโดยวิธีไม่ใช้ปุ๋ย หรือ วัสดุใด ๆ บำรุงดินจะมีปริมาณเหลือรอดมากที่สุด
2. การปลูกถัวในชุดดินอุดรที่ปลูกโดยวิธีใส่ปุ๋ยกองร่วมกับปุ๋ยเคมีมีค่าเฉลี่ยของผลผลิตสูงกว่าการปลูกโดยวิธีอื่น ๆ ส่วนวิธีปลูกที่มีค่าเฉลี่ยของผลผลิตต่ำที่สุด คือปลูกโดยไม่ได้บำรุงดินด้วยวิธีใด ๆ เลย
3. การปลูกถัวในชุดดินร้อยเอ็ด ที่มีรายเกลือที่ปลูกโดยการใส่ปุ๋ยกอง มีค่าเฉลี่ยของความสูงและจำนวนฝักถ้วมมากที่สุด และวิธีปลูกโดยใส่ปุ๋ยเคมีมีค่าเฉลี่ยของน้ำหนักฝักและน้ำหนักต้นมากที่สุด แต่วิธีปลูกโดยไม่ใช้วัสดุบำรุงดินใด ๆ เลย จะมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดในทุก ๆ ด้าน
4. เปรียบเทียบวิธีปลูกถัวลิสท์ในชุดดินอุดร และชุดดินร้อยเอ็ดที่มีรายเกลือพบว่า
  - 4.1 วิธีปลูกโดยมิได้ใส่วัสดุบำรุงดินใด ๆ เลยในชุดดินที่ 2 มีผลผลิตไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
  - 4.2 วิธีปลูกโดยใช้แกленดิบกุกดินชุดดินร้อยเอ็ดที่มีรายเกลือได้ผลผลิตสูงกว่าชุดดินอุดร (มีความแตกต่างกันถึง 2 ด้านคือ จำนวนฝัก และน้ำหนักฝัก (ระดับ .01))
  - 4.3 วิธีปลูกโดยใช้ปุ๋ยกอง พบร้า ชุดดินร้อยเอ็ดที่มีรายเกลือให้ผลผลิตสูงกว่าชุดดินอุดรถึง 3 ด้าน คือความสูงของต้น จำนวนฝัก และน้ำหนักฝัก (ระดับ .01)
  - 4.4 วิธีปลูกโดยใช้ปุ๋ยกองร่วมกับปุ๋ยเคมี พบร้า ดินร้อยเอ็ดที่มีรายเกลือให้ผลผลิตสูงกว่าชุดดินอุดร 2 ด้าน คือ จำนวนฝัก และน้ำหนักฝัก (ระดับ .01)
  - 4.5 วิธีปลูกโดยใช้ปุ๋ยเคมี พบร้า ชุดดินร้อยเอ็ดที่มีรายเกลือให้ผลผลิตสูงกว่าชุดดินอุดร ทุกด้าน คือ ความสูงของต้น จำนวนฝัก น้ำหนักฝัก และน้ำหนักต้น (ระดับ .01)
5. ดัชนีวัดผลผลิต
  - 5.1 ในชุดดินอุดร พบร้า น้ำหนักของต้นถัว ใช้เป็นดัชนีที่สุด รองลงไปคือ การวัดความสูงของต้นถัว
  - 5.2 ในชุดดินร้อยเอ็ดที่มีรายเกลือ พบร้า น้ำหนักต้นถัวใช้เป็นดัชนีที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

1. ต้นถั่วลิสงที่ปลูกในดินเค็มชุดดินอุดรและชุดดินร้อยเอ็ดที่มีกราบเกลือโดยไม่ใช้สกุน้ำรุ่งดินได้ฯ เเลย มีอัตราเหลือรอดจนกระทั่งวันเก็บเกี่ยวมากที่สุด อาจเป็นเพราะการใส่สัดสูบนำรุ่งดินนั้น แร่ธาตุที่วัสดุต่างๆ ปล่อยออกมา จะเสริมให้ดินเค็มมากขึ้น จนสร้างความเสียหายให้กับระบบ根ของถั่วที่ขยายตัวไปเรื่อยๆ ดังนั้น วิธีแก้ไขปัญหานี้นั้น เกษตรกรควรตรวจแปลงปลูกถั่ว หากพบว่าหน้าดินเริ่มแห้งลงควรเพิ่มน้ำลงไปในแปลงปลูก วิธีนี้จะช่วยบรรเทาความเสียหายลงได้

2. ในชุดดินอุดร ที่ปลูกโดยวิธีใส่ปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมี ได้ค่าเฉลี่ยของผลผลิตสูงกว่า การปลูกโดยวิธีอื่นๆ และในชุดดินร้อยเอ็ดที่มีกราบเกลือที่ปลูกโดยวิธีใส่ปุ๋ยคอก มีค่าเฉลี่ยของผลผลิตสูงกว่าการปลูกโดยวิธีอื่นๆ ส่วนการปลูกโดยไม่ได้ใส่สัดสูบนำรุ่งดินได้ฯ มีค่าเฉลี่ยของผลผลิต

ต่ำที่สุดในดินเค็มทั้ง 2 ชุดดิน ดังนั้น การปลูกถั่влิสงในดินเค็มเกษตรกรจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องนำวัสดุต่างๆ มาบำรุงดิน ซึ่งน้ำจะใช้พื้นที่ปุ๋ยเคมี และอินทรีย์วัตถุร่วมกันไป ซึ่งมีผลดีต่อการปลูกถั่влิสงหลายประการ เช่น

2.1 ปุ๋ยเคมีปล่อยแร่ธาตุสู่ดินได้รวดเร็ว

2.2 อินทรีย์วัตถุจะทำให้โครงสร้างของดินดีขึ้น โดยดินเนื้อหยอดสามารถเกาะตัวกันได้ดีขึ้น อุ่นน้ำและเก็บแร่ธาตุไว้ในดิน ได้นานขึ้น

2.3 ผิวน้ำของดินเค็มที่มีอินทรีย์วัตถุแทรกอยู่จะแยกตัวไม่เป็นเนื้อเดียวกันกับดินเค็มชั้นล่าง ทำให้ตัวของดินเค็มจากดินชั้นล่างขึ้นมาสู่ผิวน้ำดิน

3. การวิจัยพบว่า รากหนักของต้นถั่วจะเป็นดัชนีวัดผลผลิตได้ดีกว่าความสูงของต้นถั่ว น้ำหนักฟิกถั่วและจำนวนฟิกถั่ว ที่เป็นชั้นนี้อาจเป็นเพราะการปลูกถั่влิสงครั้งนี้มีแปลงศัตรูพืชชนิดหนึ่งระบาด คือเตี้ยนดินเข้าไปเจาะทำลายฟิกถั่влิสงที่แทงเข็มลงไปในดินแล้ว ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าหากมีการป้องกันและกำจัดเตี้ยนดินได้ผล ลิงที่เป็นดัชนีที่ดีน่าจะเป็นน้ำหนักของฟิกถั่влิสง

4. จากการวิจัยครั้งนี้ แม้จะพบว่า ต้นถั่влิสงจะขยายตัวไปก่อนที่จะให้ผลผลิตและฟิกถั่влิสงถูกเสียบดินเจาะทำลายไปมาก ถั่влิสงก็จะเป็นพืชไร่นิดหนึ่งที่น่าจะปลูกได้ในแปลงไร่นาสวนผสมบนพื้นดินเค็มหนองบ่อ แต่ต้องมีวิธีปฏิบัติที่ประณีตกว่าการปลูกถั่влิสงบนที่ดินไม่เค็ม กล่าวคือ

4.1 ต้องระวังมิให้คินปลูกแห้ง เพราะคินแห้งจะทำให้มีเกลือเข้มข้น จนทำให้ต้นถ่วงลิสลงตายได้

4.2 ต้องป้องกันและกำจัดเสี้ยนดินมิให้ระบาด เพราะศัตรุพืชชนิดนี้จะเข้าทำลายฝอกถัวที่แหงเจ้มลง ไปในดินแล้วให้เสียหาย โดยที่เกษตรกรมองไม่เห็นเลย

4.3 ต้องใช้ปุ๋ยเคมี และอินทรีย์ต่อๆ กัน เพื่อบำรุงต้นถ่วงลิสลงให้แข็งแรงสมบูรณ์

